

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru maroahle pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălămate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fe-care publicare.

Sibiu, 5/17 Septembrie 1884.

Trăim într'un veac ciudat în felul său. Una se vorbește, și alta se face. De libertate vorbește toată lumea, și libertate în rare locuri aflăm. Pe unele locuri ea nici după nume nu este cunoscută, pe altele ea există după nume, spre a vedea cum e libertatea când este batjocorită, degradată și despoiată de toate însușirile și părțile ei.

Pretutindena de libertate se vorbește, și preste întregă Europa suflă vîntul reacțiunii, pretutindena realitatea illustrează, că minciună este, când lumea se laudă cu liberalism.

În complexul pretutindena și Europa se află și statul nostru, și el între statele ciudate ocupă locul de frunte.

În toată Europa stat poliglot ca al nostru nu se află. În Europa, cruciș și curmeziș umblînd, nu vei afla legi ciudate ca și ale noastre, și nicăiri în Europa o aplicare mai fără conștiință a legilor ca și la noi nu vei afla.

Această ciudată stare de lucruri a creat poate ciudata de libertate și liberalism dela noi, și libertatea la noi, începe a deveni ciudată nu numai în fond, dar și în formă.

Se vedem.

Dumnezeu ne a lăsat români din moși strămoși, și noi vrem să lăsam fiilor, nepoților și strănepoților nostri curată această moștenire. Este un defect acesta în noi, însă este defect intrat dela de-a sînge, și de el nime nu ne mai poate vindeca.

Suntem deci cu desăvîșire decizi se murim ca români, acesta e destinul nostru, și noi în privința aceasta suntem oameni, cari ne dăm la credințe deșerte.

Spre nenorocirea noastră mai suntem și scurți la minte, sau cu alte cuvinte suntem cam proști. Nu pricepem adecă cu mintea noastră foloasele ce ar isvorî din aceea, dacă noi ne-am schimba numele, am îmbrăca caracter de jidan, și ne-am declara maghiari.

În marginita noastră judecată nu aflăm nici un avantaj, nici o cinste, nici o fală prin lăpădarea dela verile, limba și datinile strămoșei, și primirea năraurilor, obiceiurilor, a limbei și a costumului unguresc.

Astfel fiind făcut românul, trăese în prostia sa, și rămâne român.

Suntem deci neam ciudat, și cu noi ciudat este și veacul în care trăim.

Decât noi mai ciudați sunt bărbații chemați a ferici statul nostru. Diametral opus cu capul nostru, lor nu le intră în capul lor, cum de noi românii nu înțelegem avantajele ce ar isvorî din prefacerea noastră în unguri. Astfel ei în zelul lor de a ne ferici caută căi și mijloace, prin cari se facă din noi unguri, adecă oameni fericiți.

Procesul? Sub cuvîntul „libertate” au adus legi cari numai liberale nu se pot numi. Noi am ridicat plîngerii la timpul său contra aducerii de astfelu de legi, însă toate înzadar.

Legea s'a adus, și ea fu pusă în aplicare, însă așa că și umbra de liberalism, ce mai era în ea, dispăru. Pentru respectarea legii combătute de noi a trebuit se ridicăm noi glasul. Am protestat contra călcării de lege de către cei ce o au votat, am protestat noi, și aceasta numai spre a ilustra ce veac ciudat am ajuns.

S'a urmat cu nedreptățile în contra noastră, și după ferici, am mai dis, cu cea mai bună înțelegere de a ne ferici, adecă de a ne face să ne lăpădăm de legea și limba eredită dela strămoși, și să ne facem unguri. Noi în învertoșarea inimii noastre ne-am făcut tot mai încăpățînați, și am plîns tot mai tare. Scurt vorbind: ungurii ne-au neîndreptățit, noi am strigat și ne-am văerat.

A venit diaristica maghiară și a dis că românii agitează. Agitațiunea noastră deveni periculoasă pentru stat, și diarele cereau măsuri extraordinare pentru asigurarea statului contra noastră.

Veac ciudat.

Până acum în formă ne era asigurată libertatea . . . libertatea de a ne văera contra nedreptăților ce ni se fac.

În urma presei vine ministrul president și în o cuvîntare către alegătorii sei desfășură programa dietei viitoare în noul period de trei ani. Ministrul se pune pe coarda diaristicii, afirmă că în Ungaria există agitațiune națională, și contra acestei agitațiuni va recurge la mijloace extraordinare.

Ce se urmărește prin noaua față în care a intrat constituționalismul în Ungaria? Ministrul president dice că interesul statului cere aplicarea de măsuri drastice, diarele maghiare ne spun că maghiaritatea statului o recere aceasta, ear cele multe o justifică prin interesele specifice maghiare periclitare în Ardeal.

Suntem în curat cu lucrul.

Libertatea, sdrobită în fond, este atacată și în formă. De aci încolo nu ne va mai fi ertat nici se ne plîngem.

Se cere o dibăcie spre a ataca libertatea în formă și totuși se poți dice că ești liberal. Mai exact: actuala lege de presă scutesce pre români de temnițe, căci juriul din Sibiu e compus din sasi, și sasi burgheri sunt oameni cu idei contrare ungurilor. Trebuie deci nimicită, însă cum? De acudificat nu se poate modifica, căci legea ne-ar acuda cu reacțiune. Ce este deci de făcut? Lucru simplu: legea rămâne în toată puterea ei, însă ea se va suspenda, și încă până atunci, până când se va crede, că nu mai sunt agitatori.

În adevăr ciudat veac!

Este greu a mai crede adî în serioșitatea lucrurilor, și satiră a mai pretinde caracter și inimă. Tractate chiar și cele mai sante lucruri în mod atât de frivol ce putem pretinde dela generațiunea, care face scoală politică și de caractere în astfel de împregiurări?

Mai suntem oare în drept se credem în viitorul statului nostru? Mai poate pretinde lumea ca lucrul se le tracteze omul serioș, în ton elegic și cu profetia prorocului Ieremia: Ierusalime! Ierusalime!

Am ajuns departe cu liberalismul la noi. Se pune la probă forța de răbdare a poporului român, și lumea ia lucrul în ris. Dumnezeu e bun și ne va păzi. Poporul e bun, înse când se umple păharul amărăciunii, poporul se răsbună, și resbunarea e cruntă. Dovadă anul 1784, dovadă anul 1848 pre care diariul „Nemzet” ni-l recomandă de an de serbare națională.

După cum s'au croit lucrurile adî suntem împinși în mod fatal la desuădășuire. Aceasta iară așa în mod frivol, după cum am arătat. Cugetata oare oamerii la tristește urmări ale jocului lor?

Cum se manifestă decădînța?

Nedumerita rivnă de a cărmui, de a stăpîni chiar cu ori ce preț, împinge pre oamenii maghiarilor la consumătorea activitate a lui Sisif.

Lucrarea lor nici nu va avè soarte mai bună ca a lui Sisif.

Pre lângă această rivnă nedumerită ei mai sînt cuprinși încă și de foarte greșita ideia, că Ungaria se poate cărmui bine și stăpîni fericit numai dacă locuitorii Ungariei sînt toți maghiari și vorbește limba maghiară.

Din această ideia nerealisabilă, în aceste timpuri, s'a născut „maghiarisarea”, idolul cioplit și zugrăvit de ceata reneșărilor fațarnici și flămânși.

La acest idol, durere, încep astăzi a se închina și aceia, cărora împregiurările au pus în mână frînele țerii noastre; lui i se aduc jertfa darurile cele mai prețioase ale unei guvernări drepte și înțelepte.

Și fiind că cu maghiarisarea nu merge și nu poate se meargă după pofta lor în acest stat per cminentiam poliglot, ei se vîd hotărîți a submina sîntemintele de libertate a cetățenilor, a ataca libertatea însăși.

Consecința finală o vedem cu toții.

Cărmuitorii înșiși împing în pozițiune de opozițiune pre toți, care-și iubesc patria, însă nu pot și nu vreau să se lapede de îndreptățirea de a-și conserva și de a-și cultiva limba și naționalitatea străbună; i sillesc a lua pozițiune de apărare contra statului însuși, care a pornit agresiv, alunecând dela calea, dela chiemarea sa adevărată ca stat.

Însă dacă de abia în două decenii cărmuitorii n'au aflat alt remediu de înaintarea patriei de cât a ataca libertatea, multă puțină câtă mai există prin fel de fel de restringeri dispuse deja și altele puse în vedere, și a împinge majoritatea maselor compacte din țară în stare de război cu statul însuși, — atunci am ajuns la începutul rului, la sfîrșitul posibilității înțelegerii, a înaintării comune.

Însă aceasta este un intristător semn, și o stare deplorabilă.

Dară nici nu poate fi alt cum.

Cunoașcem povestea, că cu minciuna poți prîndi, și câte odată și de ameași capeti, însă de cină nici când.

Partea cea mai mare a lucrurilor actuale din țara noastră este întemeiată pre amăgiri și minciuni, pre superficialitate și neconștiință.

Din acest motiv și merg la noi trebile pre toate terețele anapoda și de a valma, însă mai mult spre rău, de cât spre bine, astfel încât te cuprinde o groază nespuseă cugetînd la sfîrșitul acestor porniri.

În periodul anilor 60 oamenii maghiarilor încărcău pre nemaghiari, mai ales pre români, pentru că erau și sînt un element de trei milioane, tenace și vital, cu mulțime de promisiuni și concesiuni, numai se coopereze la dobîndirea libertății ingenunchiate.

Românii negreșit n'au stat nici un moment pre cugete, căci cine a dorit mai cu neastîmper libertatea, cine a insetat mai mult și mai îndelungat după darurile adevăratei libertăți de cât românii.

Pentru că amăgirea se succedă și mai ușor și mai sigur la început unele din promisiuni s'au și implinit.

Și de se urma tot astfel nimic nu era mai sigur ca chiar satorirea unei înțelegeri reciproce, unei păci durabile în interesul tuturor și spre înaintarea și înflorirea patriei comune, care are nespuseă lipsă de înaintare pacinică.

După restituirea stărilor constituționale cu încet toate cele seducătoare promisiuni s'au aretat efemere, vorbe goale, au început a se sparge și a dispărea asemenea beșicelor de săpun, cari la început se vedeau așa pline și mîndre.

Cea dintăiu isbire s'a dat Ardealului, chiar poporului românesc, forfecînd și răpind în modul sciint și pre calea cunoscută autonomia Transilvaniei, întemeiată, susținută și sancționată de sute de ani prin legi și domnitori, și nestearsă încă, cu atât mai puțin părăsită.

Această autonomie poate se sustee si să se desvoalte fără ca să jigniască cât de puțin dualismul și interesele dualismului.

Și noi românii, cari nici când n'am renunțat la ea, ci cu mîhnire nespuseă numai ne-am dat uimiți în lături înaintea forței majore, nici nu ne vom lăpăda nici când de autonomia țerii noastre, ci ne vom nisui neîncetat a ajunge la continuarea firului întrerupt fără scirea și învoirea noastră, pentru că ne-am convins deplin, că numai prin această continuare se poate stabili buna înțelegere, frățietatea și pacea între națiunea maghiară și română, între aceste două elemente constituționale și susținătoare ale Ungariei și Transilvaniei.

Tot în această direcțiune, cu acelaș cuget rezervat, cu aceeaș intențiune dușmănoasă s'au plămădit cunoscutele două legi.

Asemenea legi vom înceta a ilustra rîul și răutatea acestor legi pentru românii și le vom combate totdeauna.

Legea electorală, fabricată anume pentru Ardeal, deosebit de a Ungariei, nu este numai spre făcișă.

batjocorire a românilor, ci s'a făurit contra protestărilor deputaților români și din Ungaria, spre rumăgănitul și înădușirea glasului națiunii române, a Ardealului adevărat.

Legea electorală, care este impusă nouă românilor dincoace de „dealul-mare“ este petecul de rușine cel mare în constituțiunea Ungariei și asemenea petece nu mai există în constituțiunea nici unei țări.

O țeară cu o cărmă, cu o constituțiune însă cu deosebite legi electorale, aceea țeară nu este nici una, nici constituțională, ci aceea este o satrapie.

Politicii maghiari dacă voiesc binele patriei trebuie să fie drepte și se lucre și se cărmue cu armele și mijloacele dreptății și ale bune înțelegeri; sau dacă nu află aceste de lipsă, și cred a ajunge ținta lor prin forță, prin luptă, apoi atunci se fie cavaleri.

Lupta cu aceleași arme, și în asemeni condițiuni este onestă și laș este acela care nu primesce o astfel de luptă.

Însă politici maghiari nu vreau să fie nici drepte, nici cavaleri.

Astfel apoi este cu anevoe a purta o luptă cinstită; este păcat chiar a perde un cuvânt de omenie. Cealaltă este legea făurită pentru naționalități.

Că poate fi o astfel de lege într'un stat, judecând mai profund lucrul, este în sine așa dicând, o rușine.

Mai sunt țări poliglote, cu deosebite națiuni constituitoare de stat, însă până astăzi nicăiri nu vom afla „lege pentru naționalități.“

Esemplul cel mai clar l'avem în partea monarchiei noastre dincolo de Laita.

La pertractarea „legei pentru naționalități“ chiar deputații naționalități petrunder deatuncia intenționează legii, nănoscând de atuncia cugetele rezervate și ușițele virite în acea lege au combătut'o din toate puterile.

Pare că se presimțea, că acea „lege pentru naționalități“ în scurt timp se va suci într'o „lege contra naționalităților.“

Și, drept consecință, ce vedem astăzi, d'abia după șase ani?

Cei, cari am combătut acea lege, acel cap de operă al legislațiunii maghiare, aceia sântem siliți a apăra multe dispozițiuni ale ei contra guvernului și a organelor sale, care nu se sfiesc a le călca în picioare din și în și, în cel mai brutal mod și spre batjocura legiferării.

Asemeni dispozițiunile acelei legi, în părțile sale acceptabile încă, cu aplicarea acelei legi până astăzi, nu cred se o mai cunoască nici ingenioșii ei fabricatori.

Eacă cum se manifestă decădinta.

Cu încetul, din treaptă în treaptă, însă nu înainte, ci tot îndărăt, la vale, spre rău, spre crasă.

Cele mai recente semne de decădinta le vom înșira și ilustra cu altă ocaziune.

Repețim însă și astădată, că pre această cale și cu aceste mijloace nici constituțiunea Ungariei nu se va întări, nici Ungaria nu va înflori, cu atât mai puțin se va schimba în maghiaria.

Numai de n'am fi vorbit în pustiu.

Ion Răvășer.

Revista politică.

Diarele din patrie se ocupă în mare parte cu cenzurarea enunțațiunilor ministrului president Tisza înainte alegătorilor sei în Oradea mare. Diarele guvernamentale nu au cuvinte de laudă pentru programa desfășurată de șeful guvernului. Cele opoziționale aplaudă măsurile intenționate contra naționalităților.

Dintre diarele române unele stau în rezervă neaplicabilă, unul singur este pre deplin multămit cu principiile desfășurate de ministrul președinte.

Noi avem mari și fundate bănueli în ce privește viitorul presei române și scim din propria experiență, că legile privitoare la ameliorarea soartei noastre în aplicare s'au dovedit de lucruri deșerte.

Curios este că precând diaristica noastră pe foaia primă constată, că legile sunt illusorie în Ungaria, pe fața a doaua glorifică enunțațiunile ministrului și saltă de fericire.

Lumea europeană e preocupată de întâlnirea celor trei împărați Skiernievice. Împăratul Germaniei, împăratul și regele nostru au mers la împăratul Rusiei însoțiți de ministrii de esterne.

Ce vor fi pus la cale monarhiei întâlniți la Skiernievice nu se scie, se crede însă că din întâlnirea lor va isvorî pace cu binecuvântările împreunate cu ea.

Deie Dumnezeu așa se fie.

În România se fac schimbări în șirul bărbaților, cari reprezintă țara în străinătate. Dnul Carp,

ambasadorul din Viena și a dat demisiunea, și ea fu primită. Retragerea dnului Carp se motivează cu înfruntarea, că de nsul voiesc se pășească neînfruntat la proșimele alegeri pentru cameră. Asemenea se signalizează retragerea ambasadourilor din Petropole, Berlin și Bruxella. În legătură cu aceste se vorbesce de intrarea domnului Maiorescu și Carp în ministerul dlui Brătianu. Aceste versiuni sunt relatate cu toată rezerva, și tot așa le dăm și noi.

După scirile cele mai noue principele Bulgariei va visita țările acestea pe regele României în castelul de vară Sinaia.

În Belgia s'au turburat spiritele foarte tare prin sancționarea legii scoale. Amărăciunea e mare și ea este espicabilă. Legea reacționară a pus viitorul scoalei în mâinile ultramontanilor și oamenii îngrijați de soarta scoalei și revoacă fără voiă în memorie morala iesuitorilor pe terenul instrucțiunii populare.

Italia, frumoasa Italie este greu cercată. Cholera seceră pe fie-care și cu sutele la victime, și sciința omenească în fața pericolului și constată nemernicia sa. Regele s'a reținut la Roma, și pretutindenea fu salutat de populațiune, căreia prin nobila sa abnegațiune i-a insuflat curagiu în momentele cele mai critice.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Roman.“

Brașov, 31 August v. 1884. Dle Redactor! Unul dintre protopopii nostri s'au mutat la cele eterne. Părintele protopresbiter Iosif Barac ne-a părăsintesci pentru vecie; înmormântat în 30 l. c. la 2 oare după amiaza. Încă înainte de a bate această oară vedeai șiruri neîntrerupte de oameni îndreptați spre biserica s tului Nicolae din Scheiu.

În mijlocul acestei biserici era depus sarcofagul cu osemintele părintelui protopresbiter, umbrite de dreptul cel nou și frumos împodobit al bisericii, în dreapta sarcofagului erau jalnicul rudenii ale răposatului, ear încolo era biserica îndesită de popor de toate branșele. Cele mai alese personalități atât din loc cât și din giur alergară fără preget pentru de a da onorul din urmă demnitarului bisericesc, ce zăcea aci fără suflare: preoți de toate confesiunile, profesori dela toate institutiunile din loc, judecători, advocați de toate naționalitățile, apoi preoțiimea tractului Brașovului și a Branului și mulțime de popor din loc și giur. Celebrarea rituală a săvârșit'o Păr. protopresbiter I. Petric împreună cu parochii din loc și încă cu alții din giur cu toții în număr de 15. Corul bisericii din cetate, condus de dl prof. Pandelie Dima, a întonat în modul cel mai nimerit cântările funebreale. Totul era de un spirit atât de jalnic, încât ar fi înmuit chiar și inimile cele mai tari. După săvârșirea celor rituali păr. protopresbiter I. Petric a rostit un panegiric de tot pătrunzător ca înveștător, ca profesor, ca protodiacon și în urmă ca protopresbiter. În fine dl prof. Ioan Popea rosti un al doilea panegiric în numele corpului profesoral român din loc. Vocea puternică a dlui Popea și expresiunile sale pline de spirit a înduioșat inimile ascultătorilor. După acestea se scoase sicriul acoperit de ceriul memorat, se ochi biserica cu el urmat de tot poporul asistent și apoi se depuse în cimiteriu în mormântul familiar spre eternă odihnă.

Astfel s'au sfârșit ceremoniile funebreale ale răposatului protopresbiter. Viața lui a fost consacrată aproape exclusiv intereselor naționale, bisericesci și școlare, dovadă dispozițiunile sale testamentare prin cari declară de erede universal al seau scoalele noastre centrale de aici, a căror stare materială s'a augmentat încă din anii trecuți cu un fond de 1600 fl. ear acuma prin remasul în suma de circa 10,000 fl. v. a.

În urma dispozițiilor testamentare s'au mai împărțit din averea răposatului afară de scoalele noastre și altele din tractul condus de dnul precum și rudeniile sale. Nu trebuie uitat nici cășigul cel nu prea neînsemnat, adus bisericii și scoalei noastre atât în tractul de sub conducerea sa, cât și întreaga archidieceză, prin zelul și prin activitatea sa neobosită. Despre toate acestea s'au dat destule dovezi în decursul vieții răposatului, carele a cădut în anii din urmă pe patul suferințelor grele, ca o urmare a încordătoare și continuei sale activități. Dumnezeu să-l odihnească! G.

De sub peatra Cetii. Dle Redactor! În anii din urmă aproape în toate țările s'au pornit un curent antisemitic. Ne sânt toaspete încă în memorie fap-

tele sevirișite nu de mult din partea poporului rusec contra acestei lepre pentru omenie. Grave au trebuit să fie motivele, care au dat nascere acestui curent. Chiar și în patria noastră pe lângă toată opintirea celor dela putere de a pune stavilă acestui curent, el se desvoaltă într'un mod miraculos și astăzi i succese a străbate până și în dieta țării.

Un număr neînsemnat de deputați antisemiți și vor ridica glasul lor în sesiunea viitoare la legislativa țării.

Numărul acestei partide nouă — ne temem — va crește din sesiune în sesiune până ce ea va ajunge la atâta putere încât se poată mult valora între celelalte. Când o afirmăm aceasta ne basăm numai pe trecerea de care se bucură astăzi fii lui Israil la popor. Cea mai mare ură o nutrește poporul față cu acestia și aceasta din motivele destul de binecuvântate.

Cu toții cunoascem spiritul de „geschäftar“ cu care e înzestrat acest popor. Încă din anii copilăriei poți zări întrânșii aceasta înclinare oare cum firească, acestui popor. Rar îți va fi dat ca să vezi vre un judeu lucrător de pământ ba chiar și meseriaș.

Acestea nu convin cu natura lui de speculator. Cei mai mulți îmbrățișează comerțul și speculele așa încât astăzi putem dice, că mai tot comerțul se află în mâinile lor.

Lucrul este de minune acolo unde un neamț, un român, un ungur etc. nu poate face nici un câștig și este silit se părăsească acel loc, jidovul însă încăpând, devine boer și îi bagă pe toți în pungă.

Câți magnați cu averi colosale nu sânt astăzi în pusunariul jidovului, care la venirea sa nu avea decât nesce sdrențe pe sine.

Aceasta s'a întemplet nu numai cu magnații dară și cu sate întregi. Jidovul vine în sat lipit de sărac, se apucă de vinde lemnușe, tutun și alte mărunțiguri, ce face, ce nu face, după câți-va ani eatăl ajuns la o stare bună, mai trec câți-va ani unul după altul și sărăntocul dela început a devenit avut. Aceasta se continuă până ce în urmă dnului devine domn prestele sat, căci i-a succes a lăcuceri cu șarlataniile sale.

Modul cum ajunge el la aceasta stare este neespicabil.

Sânt unii cari afirmă că aceasta atâră simplu dela hărnicia lui. Deși nimenea nu le deneagă hărnicia totuși eu cred, că afirmațiunea aceasta e prea cutezată și că trebuiesc căutat după un alt izvor care să ne clarifice cestiunea.

Că se vorbim drept nu putem decât să dicem, că ei țin mult la macsima iesuitică „*finis sanctificat media*.“ Căile și mijloacele prin care își asigură existența și își câștigă bunuri nu e întrebare de ce natură sânt, vorba e, cum se-și sature numai dofta lor satanică. Idei de acestea își intrau și eșad din consciință când apropiindu-mă de poalele munților apuseni, intraiu într'un sat cu o poziție romantică cu numele Cetea. Locuitorii acestei comune se ocupă mai mult cu viticultura, această ramură însemnată a agriculturii.

Fiind de altcum și dnșii nesce oameni activi cu o inteligență, carea se interesează de soarta poporului și locul având o poziție favorabilă osteneala li se și rentează. Acum de câțva timp vęd numai că sosesc nesce jidovi cari pentru ca se le permită a rade drojdiile de pe buți plătesc pentru fie care bute un florin. Se întărește că lor de a venit aceasta bine la socoteală, pentru că și de altcum nu le foloseau și așa pentru ei din doauă puncte de vedere e avantaju, una li se curățesce butea a doua mai capătă și părale.

Ceea cu ce nu se prea pot împăca este spre ce scop le folosesc jidanii ce prepară din ele și de aci apoi circulează câte și mai câte păreri prin sat. Unul spune una, altul alta și concludiunea finală la care ajung cu toții este, că jidanul scie ce face și că el nici odată nu se păgubesc. Bine se ne notăm că oamenii aceia cari îndeplinesc lucrarea sânt foarte bine plătiți și jidovii totuși au un profit considerabil după cum chiar însuși au mărturisit, ceea ce nu o prea fac cu toții.

Urmându-mi calea mai departe mi-am format câte și mai câte combinațiuni și am cugetat, că tare a fost sădit întrânșii spiritul de speculațiune.

Totodată mi-am cugetat că mult bine s'ar face omeniei și în special poporului nostru pe care îl despoaie atâta, când ar fi scutit barem de acestea lăcuste lacome.

Cu cugete de aceste mi-am frământat capul până ce în urmă m'am împăcat cu idea, că doară în viitoriu va fi sătul și poporul nostru de atâte înșelăciuni și cel puțin l va fi învățat esperința atâta în cât se scia scuti de șarlataniile unora și altora.

Un călător.

Făgăraș, 29 August vechiu 1884. Domnule Redactor! In aceste zile nemăra Făgărașul nostru mai multe în aceste dăle adună. Conferințele învățătorilor români ortodocși orientali, târgul de țeară, trecerea miliției dela manevrele din Sibiu spre Brașov sunt atâtea cauze, cari au concentrat aici multă lume de om; de aci ferberea atât de vie a oamenilor prin oraș.

Obiectul acestor rânduri este merit a atinge în trecutul acestor conferințe conferințele învățătoresci în special al unei producțiuni teatrale executate în favorul fondului numitei reuniuni.

Conferințele învățătoresci au fost statornite pe zilele de 25—30 August a. c. Cu satisfacțiune constat că aceste conferințe în general par a fi mai cercetate și mai vioaie decât cele din anii trecuți, deși la început mai dădeau semne a nu difere de acestea. Prelegeri de model, disertațiuni, critici cu un cuvânt toate discuțiile urmau într'un curs regulat și interesant, — dovadă, că dispune și districtul Făgărașului de puteri didactice tenace ca multe altele.

Despre cele petrecute în ședințele acestei conferințe, cred că nu va întârzi biroul a ne împărtași mai în detaliu la timpul său.

Există în Făgăraș de un timp încoace o societate română de diletanți numită „Progresul,” despre care s'a mai făcut amintire cu alte ocaziuni. Nobil scop de adevărată societate, despre aceasta cred, că nu se va adăuna nici măcar un om cu cunoștințe chiare, ba după ce se dă dovăde frumoase despre buna direcțiune, ce a luat această societate, se poate dice, că numai un stupid ar denega în altele foloase ale unei astfel de instituțiuni. Un document netăgăduit despre nobila direcțiune a numită în seara de 28 Aug. (9 Sept.) a. c. în favorul reuniunii învățătorilor români din districtul Făgărașului.

Programul este următorul:

1. Rămășagul, proverb cu cântece într'un act de V. Alecsandri;
 2. Rondoul, romanță de T. Georgescu, duet executat de dd. N. Aron și N. Ludu;
 3. „Lui Vasile Alecsandri,” poezie de Iosif Vulcan, declamată de Elvira Făgărașan;
 4. „Intr'o vale singurică” cântec popular, executat în două voci de dd. N. Aron și N. Ludu;
- III. „Cinel Cinel” sau „Doi surși” comedie cu cântece într'un act de V. Alecsandri.

Preste tot rolurile au fost bine împărțite.

Dl August Cepeș și-a jucat bine rolul său de bogat. Dșoara Hareti Popescu cu espresiunea veselă a feții, cu limbajul ușor și cu vocea dsale dulcele sonoră și curată a satisfăcut pe deplin așteptărilor în reprezentarea Smaranditei. Nu mai puțin a mulțămă pe publicul cel foarte numeros și Dșoara Silvia Cipu în rolul său ca vara Smaranditei. Dl * * * precum și domnul C. Pop au avut succes bun în ținuta și gusturile lor originale.

DD. N. Aron și N. Ludu prin duetele executate cu astă ocaziune au arătat, că știu să învețe învețe timpului cu succes și pentru cultivarea muzicele vocale; vocea dd-lor curată și puternică i încuragează la ocupațiuni de această natură. Ar fi de dorit a se face astfel de încercări și în școală cu băeții, ca să se deprindă de mici la cântări în mai multe voci, ceea ce, pe cât știu, dl or au și făcut aceasta în școală dl or.

Declamația d-rei E. Făgărașan a făcut pe mulți să se mire de curajul și rezoluția declamatoarei. Întonarea și vocea au fost pe cât sa putut de bine nimerite.

In fine piesa „Cinel Cinel” a produs în public un efect de tot vesel. Foarte bine a jucat pe bătrânul dl Al. Cepeș. D rele: Lucreția Negrea, Rosalia Ghimbășan și Aurelia Pop au avut preste tot o ținută grațioasă și plăcută, cântecile încă au fost executate foarte bine. Mult a ridicat valoarea acestei reprezentațiuni dl N. Ludu cu vocea sa cea melodioasă, prin miscarea și conversațiunea sa cea naturală și de tot originală. Piesa s'a încheiat cu hora cântată și și jucat, aplausele publicului au fost atât de prelungite încât au trebuit să se mai repețească odată hora.

Diletanții societății „Progresul” deși la începutul încercărilor, au dovedit prin reprezentațiunea aceasta și prin cele anterioare, că sunt foarte abili pentru astfel de întreprinderi folositoare și instructive. Deed Dșeu să progreseze această societate cu pași repeși.

Publicul a fost foarte numeros încât abia încăpia în sala hotelului „Paris,” cu atât mai vârtos căci era și ziua târgului de țeară și ziua de repaus a militarilor, ce se aflau pe calea către Brașov. Venitul, se spune, că a fost preste 100 fl.

Un participant.

Voila, 29 August v. 1884. Domnule Redactor Fiori de ghiță au cuprins pe locuitorii comunei noastre, sâlbătăia cu efere, de locuitorii comunei, aceasta e numele criminalistei, înainte de aceasta cu vre-o 7—8 ani a dobândit un fiu, carele a fost întreținut și crescut până astăzi, cum a dat Dumnezeu, de pe o și pe alta cu lucrul mânilor sale, ba în anul scol. expirat a și cercetat școala din sat. De atunci încoace s'au observat unele schimbări despre locuitorii comunei. În anul curent făcându-se din nou astfel de observări, primăria comunală se convinge despre adevărată stare, în care se afla Fica, prin ajutor medical și provocă pe aceasta înainte de asta cu câteva luni, că nu cumva se comită vre-o faptă criminală, că va fi vai de ea! Trecu timp și temerea s'adeveri. Fica nu se vădu, într'o și de nimenea; când apărui, lumea se miră, că ea nu mai era ca mai înainte; vestea se lăți; primăria comunală îndată cercetă lucrul cu de-amănuntul prin ajutorul medical și o află pe aceea în stare de lăhuzie. Fu dusă deci la cancelarie și fu întrebată despre amănuntul crimei sale. Ea mărturisă, că născerea s'a întâmplat Joi (în 23 August a. c.) ear copilul l'a aruncat în Olt. Mai târziu, în urma unor amenințări, descoperi faptul în adevăratul lui cuprins. În noaptea când a născut, observând — dice ea — că copilul este mort, l-a îngropat în tindă după un coș de bucate, și l'a acoperit cu nesce bolovani (petri). După a ce se scoase în urmă victorie, se constată, că născutul a părut pe lume în toată întregimea sa. Comisiunea venită la fața locului din Făgăraș constată că creerii au fost sângerați, prin urmare copilul a fost omorit cu puterea sâlbătăciei mamei sale.

E lucru de mirare, cum de s'a întâmplat aceasta fără de mirarea unei de femei, cu care ședea într'o casă criminalista mamă, ci a vinit lucrul la iveală numai după patru zile? Să vede că ea a fost pregătită de mai înainte la faptul ce la executat cu atâta cruzime.

Oamenii vorbesc cu toată siguranța, că această ființă nedeamnă a mai ucis înainte de aceasta încă de acum rânduie câte un fruct tot de încrederea celui de acuma. Se vede că a treia crimă n'a mai răbdat-o Dumnezeu ne dovedită. De altfel Fica — dice oamenii mai bătrâni — că și ea este născută din pat nelegitim; cât se atinge de întreita sa crimă e lucru de mirare cum de nu s'a temut ea de urmările triste ale unei crime ca acestea, de oarece ea bine cunoaște un alt caz de feliul acesta întâmplat în Voila cu o fată de țigan acum vor fi 5—6 ani care fu de judecată paremisă, la 3 ani de arest.

Un Voileanu.

Varietăți.

* (Mulțămă publică). În vara anului expirat 1883 la 19 Iuliu frumoasa noastră biserică fu trăsniță și stricată foarte rău din turn până în temelie, ba o parte din turn și biserică chiar dărâmat, și ferestrele toate nimicite așa încât cu mare frică să mai potea ținea serviciul divin.

Cu mare greutate fu reparată și adusă în stare bună încă în toamna aceluși an, spre care scop s'au întrebuițat suma de 1700 fl. v. a. o sumă foarte însemnată pentru poporul nostru sărac, deci au fost de lipsă a se recurge și la ajutorul creștinilor noștri din parochiile protopopiatului Bran; deci, ca spre cuitare, public s'au alăturat și numele Donatorilor contribuitori, cari s'au grăbit a ne da mână de ajutor.

Din Zernesci: Dl. administrator protopresbiter Traian Mețian 1 fl., Aron Mețian 1 fl., Gidofalvi Adolf 20 cr., Emilia B. Comșa 10 cr., Elena Comșa 10 cr., Paraschiva Baiu 10 cr., Neacșu Nanu 10 cr., Constantin Ioanovici 20 cr., Elena Vulcan 10 cr., N. N. 10 cr., N. N. 10 cr., E. T. 10 cr., Teodor Sparchez 20 cr., Ioan Dobre 12 cr., Radu Dobre 10 cr., Ioan Spolbăr 10 cr., Ioan Gligor 10 cr., Ioan Gogonia 10 cr., St. Craciun 8 cr., Stanciu Garioi 10 cr., Todor Vulcan 10 cr., Andreas St. 5 cr., N. Guguș 5 cr., Ioan Șona 10 cr., Suma 4 fl. 50 cr.

Din Poiana mărului: Ioan Micu, paroch 1 fl., George Pușcariu, paroch 50 cr., Pantelimon Cicoi 20 cr., I. Gugman 10 cr., Aron Grapă 20 cr., I. Banucu 10 cr., B. Ciogoe 10 cr., N. Pleșia 20 cr., St. Flanția 10 cr., C. Gogonia 20 cr., N. Manzatu 20 cr., L. Dima 20 cr., I. Sdrăila 20 cr., G. Banu 20 cr., C. Guiman 10 cr., B. Fotta 20 cr., St. Gogonia 20 cr., N. Mărjina 20 cr., B. Sdrăila 10 cr., C. Grapa 8 cr., B. Craciun 1 fl., B. Clopoșal 10 cr., G. Pleșia 30 cr., B. Ciapă 1 fl., M. Grapă 10 cr., I. Guranu 5 cr., M. Banu 20 cr., B. Flanția 10 cr., Suma 7 fl. 53 cr.

Din Holbav: dela popor, 1 fl. 40 cr., D. Scurtu 10 cr. Suma 1 fl. 50 cr.

Din Cristian: din lada bisericii 2 fl., dela popor 56 cr. Suma 2 fl. 56 cr.

Din Ghimbav, prin D. Comșa, episcop dela popor Suma 2 fl. 6 cr.

Din Rășnov: Demetriu Nan, paroch 50 cr., dela popor 1 fl. 42 cr. Suma 1 fl. 92 cr.

Din Tohanul nou: Ilarion Clogia, paroch și Wilhelmina 62 cr., Moise Moșoiu 1 fl., C. Briotă 10 cr., D. Zernovean 20 cr., D. Bobocu 20 cr., I. Anghel 10 cr., Ach. Balușar 5 cr., I. Purcarău 10 cr., Bancilă Petrișor Zarnescu Carstia 20 cr., Șerban Tăran Bratuleasca 13 cr., I.

Săcuiu 10 cr., G. Pataian 10 cr., V. Tătoiu 10 cr., Ni. Ionică 10 cr., St. Tătoiu 20 cr., I. Briotă 20 cr., N. Busiocu 10 cr., I. Bratulescu 10 cr., I. Grapă Șerban 10 cr., G. Zernovan 10 cr., I. Șerban 10 cr. Suma 4 fl.

Din Sohodol biserica veche, Leontin Pușcariu, paroch 84 cr., Stana L. Pușcariu preteasă 30 cr., N. Rădăcină 20 cr., I. L. Pușcariu 20 cr., Ioan L. Pușcariu 40 cr., N. Muscoiu 50 cr., I. Beșoagă 20 cr., G. Chiorniță 12 cr., G. Bucșia 20 cr., I. Beșoagă 20 cr., I. Lasou 20 cr., I. Vlaicu 10 cr., I. Rusu 14, I. R. Pușcariu 20 cr., I. Săcăreanu 20 cr., T. Toma 40 cr., S. Rusman 20 cr., B. Noghia 10 cr., B. St. Noaghia 10 cr., I. B. Pușcariu 10 cr. Suma 4 fl. 90 cr.

Dela Biserica nouă, G. Babeșiu, paroch 20 cr., I. G. Chilia 10 cr., I. Misghia 10 cr., G. Chițiu 10 cr., N. Urechiu 10 cr., D. Renca 10 cr., G. Letcă 10 cr., I. Malu 10 cr., I. Chițiu 10 cr., L. Dia 10 cr., N. Micoletiu 10 cr., N. Zecheriu 10 cr., A. Mojiu 10 cr., I. Letcă 10 cr., Maria Hermenean 15 cr., Maria I. Chițiu 10 cr., P. Vrăncian 10 cr., M. Aldia 10 cr., S. Bacia 10 cr. Suma 2 fl. 14 cr.

Din Vulcanu: I. Debu, paroch 30 cr., I. Bodoiu învățătoriu 33 cr., G. Resnovean 10 cr., N. Preda 10 cr., G. Vasile 10 cr., I. Resnovean 20 cr., Maria Diu 10 cr., G. Clinciu 10 cr., I. Resnovean 10 cr., G. Clinciu 10 cr., T. Iosif băiașu 10 cr., I. Țintea 10 cr., I. Comșa 10 cr., N. Muntean 10 cr., P. Rucarian 10, D. Sifrani 10 cr., N. Zogoe 10 cr., Ier. Tatar 10 cr., S. Clinciu 10 cr. Dela mai mulți poporeni cu discul 57 cr. Suma 3 fl.

Din Poarta I. Lungu, paroch 30 cr., N. Balia, paroch 20 cr., Constantin Poppi, preteasă 10 cr., M. Tătoiu 10 cr., B. Rădăcină 10 cr., I. Oltian 20 cr., Ios. Pătru 20 cr. Dela mai mulți poporeni 1 fl. 54 cr. Suma 3 fl. 64.

Din Șimon biserica veche, N. Manoiu, paroch 40 cr., I. Manoiu, capelan 40 cr., I. Coja 20 cr., T. Săcarea 10 cr., Vart. Badescu 10 cr., I. Săcarea 10 cr., G. Ancău 10 cr., I. Letin 10 cr., N. Manoiu 10 cr., N. Staicu 10 cr., I. Manoiu 10 cr., G. Manoiu, primar 20 cr., N. Cenuse 20 cr., I. Cheroiu 20 cr., I. Pandria 10 cr., I. Puchiacu 10 cr., I. Bancilă 10 cr. Suma 2 fl. 70 cr.

Din Șimon biserica nouă: I. Moșoiu, paroch 50 cr., G. Enescu 40 cr., I. Obancea 10 cr., N. Cenuse 20 cr., Acente Moșoiu 10 cr., Ar. Cenuse 10 cr., N. Școția 10 cr., G. Solovastru 10 cr., Il. Bucșia 20 cr., N. Malu 20 cr., I. Moșoiu 30 cr., I. Oproiu 10 cr., I. Nilă 10 cr., G. Busiocu 20 cr., Diicu 18 cr., I. Ivanoiu 8 cr., dola mai mulți creștini 40 cr. Suma 3 fl. 18 cr.

Din Moeciul inferior: Ioachim Ciurea, paroch 50 cr., Ana I. Ciurea, preteasă 15 cr., I. Gărbacia; jude com. 20 cr., Ios. Barberu 10 cr., N. Rusu 20, Nicolae Bobocu 40 cr., Vl. Enescu 40 cr., I. Roguș 20 cr., I. Gogonia 20 cr., St. Fola 10 cr., G. Pivariu 20 cr., N. Moniu 20 cr., N. Pivariu 40 cr., N. Bratescu 10 cr., M. Gărbacia 10 cr., I. Monea, G. St. Giurgiu 20 cr., N. Marton 10 cr., M. Stroe 10 cr., Mag. Badulicui 14 cr., G. Chircu 20 cr., I. Sardu 10 cr., I. Runcianu 10 cr., G. Bloju 10 cr., N. Giurgiu 10 cr., M. Fota și Petrea 15 cr., I. Moroe 20 cr., Mar. Zichilu 10 cr., G. Gărbacia 20 cr., I. Drăgan 10 cr., G. Mitroiu 10 cr., I. Arșișan 20 cr., I. Cojan 20 cr., Ios. Gărbacia 10 cr., I. I. Gărbacia 20 cr., G. Barber 20 cr., An. Corboș 10 cr., I. Gărbacia 10 cr., I. Folic 10 cr., Mar. Aldoea 10 cr., B. Gărbacea 10 cr., Ios. Budască 20 cr. Suma 7 fl. 14 cr.,

Din Cheia, George Berbece 1 fl. 20 cr., dela mai mulți poporeni cu discul 3 fl. Suma 4 fl. 20 cr.

Din Moeciul superior s'au adunat cu discul dela popor Suma 1 fl. 89 cr.

Din Fundata: I. Oncioiu 20 cr., M. Enescu 10 cr., G. Erosiu 10 cr., N. Oncioiu 10 cr., G. Gărbacea 10 cr., Ar. Enescu 10 cr., G. Nastaze 11 cr., I. Ercosiu 10 cr., B. Marton 10 cr., I. Ursu 10 cr., T. Butta I. Voicu, 21 cr., I. Cojan 10 cr., I. Ian Luță 10 cr., B. Driga 10 cr., G. Oltian 10 cr., B. Teanovistean 10 cr., I. Voinescu 10 cr., G. Pintea 10 cr., I. Rambavu 10 cr., N. Olteanu 10 cr., G. Luțiu 10 cr., G. Cerna 10 cr., N. Coteșiu 10 cr., Ios. Oncioiu 10 cr., I. Gavenia 10 cr., Al. Badescu 10 cr., Smar Lungociu 10 cr., M. N. Fola 10 cr. mai multe femei 48 cr. Suma 3 fl. 90 cr.

Dela biserica din Șirnea: I. Țăposu 30 cr., Sofi Monoficu 20 cr., I. Buzea 10 M. Cățiu 14 cr., I. Benga 10 cr., I. Chircu 10 cr., N. Benga 10 cr., G. Arșișan 20 cr., Oancia Murășian 10 cr., I. D. Cojocari 30 cr., N. Cățiu 10 cr., F. Sparchez 10 cr., G. Cojocari 10 cr., I. Țăpos 10 cr., D. Voinescu 10 cr., I. Benga 10 cr., G. Mitoiu 10 cr., I. Chircu 20 cr., I. Benga 10 cr., I. I. Țăposu 30 cr., N. P. Țăpos 10 cr., I. și D. Nișcoiu 20 cr., N. Truntes 20 cr., I. Fruntesiu 20 cr., Ios. Căciulă 10 cr., B. Stinghe 10 cr., I. Istru 10 cr. Suma 3 fl. 74 cr.

Dela Pescera: I. Cojan, paroch 40 cr., I. Cojan învățător 28 cr., B. Tărcă 20 cr., N. Tărcă 20 cr., G. Enescu 1 fl., B. Marton 10 cr., M. Cojan 10 cr., Ar. Moșoiu 10 cr., I. Gărbacia 10 cr., M. Pepene 10 cr., Sim. Cocă 10 cr., I. Giurgiu 10 cr., T. Bescanu 10 cr., I. Cocă 10 cr., G. Runcian 10 cr., I. Buzat 10 cr., T. Dariu 10 cr., Moise Moșoiu 10 cr., M. Moșoiu 10 cr., Păr. Persioiu 10 cr., Dobra Clinciu 10 cr., Ba. Gărbacia 10 cr., N. Persiu 10 cr., I. Bescan 10 cr., Damascen Nan 10 cr., An. Gărbacia 10 cr., I. Cojan 39 cr. Suma 4 fl. 39 cr.

Dela Măgura, N. Runcianu, paroch 30 cr., I. Scantes 10 cr., N. Măgura, N. Runcianu 50 cr., Ieremia Răpea 10 cr., I. Cotingu 10 cr., T. Cojanu 10 cr., I. Popoiu 10 cr., I. Porancia 10 cr., Nicolau Zărnescu 10 cr., G. Runcianu 10 cr., G. Cotingu 10 cr., I. Cojanu 10 cr., preteasa Nicolae Runcian 16 cr. Suma 2 fl. 6 cr.

Cărora din partea comitetului parochial li s'au aduce cea mai mare mulțămă tuturor prea stim. domni contribuitori.

Predialul Branului în 22 August 1884.

În numele comitetului parochial.
Demetriu Tătulea,
paroch gr. or.

Loterie.

Mercuri în 17 Septembrie n. 1884.

Sibiu: 44 25 59 90 15

ad. Nr. 309

[865] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele confesionale-populare gr. or. din protopresbiteratul Zarandului, din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu termin până în 23 Septembrie a. c. st. v.

1. **Juncu**, cu salariu anual de 210 fl., cuartir și lemne.

2. **Vaca**, cu salariu anual de 180 fl. cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a subterne petițiunile lor, instruite conform prescripțiilor legilor din vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul supraindicat,

Brad (Zarand) în 27 August 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Georgiu Părău,
adm. protopresb.

Nr. 143.

[861] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci la scoalele confesionale gr. or. in comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Turdei, se escrie concurs cu termin până la 20 Septembrie st. v. a. c.

1. **Banabic**, cu salariu anual de 200 fl. v. a. care se va solvi în patru rate, cuartir, folosirea grădinei scoalei și un stângin de lemne pentru foc.

2. **Vaidașig**, cu salariu anual de 150 fl. v. a. și cuartir în edificiul scoalei.

Suplicile de concurs instruite în sensul legilor în vigoare, sunt a se subterne subsemnatului oficiu protopresbiteral în Turda până la terminul de mai sus.

Turda, 22 August 1884.

În conțelegere cu comitetele parochial.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Turdei.

Ioan Reou,
administrator protopresb.

Nr. 272

[862] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele populare gr. or. din protopresbiteratul gr. or. al Iliei din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu terminul până la 20 Septembrie st. v. a. c.

1. **Ilia-murășană**, cu salariu anual de 250 fl. v. a., cuartir în edificiul scoalei și patru orgii de lemne.

2. **Târnava**, cu salariu anual de 200 fl. v. a., cuartir și lemne de foc câte vor trebui.

3. **Vorța cu Valealungă**, 200 fl. v. a., cuartir și lemne câte vor trebui.

4. **Gialacuta, cu Căbești**, 170 fl. v. a., cuartir și lemne de foc cât vor trebui.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi au a-și subterne petițiunile lor instruite conform prescripțiilor legilor din vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral, până la terminul supraindicat.

Gurasada, 27 August, 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Iliei.

Alesiu Olariu,
adm. protopresb.

Nr. 137.

[867] 2—3

CONCURS.

Devenind postul de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din oraș Alba-Iulia vacant, prin aceasta se escrie concurs cu terminul până la 14 Septembrie a. c.

Emolumentele sânt:

1. 180 fl. leață pe anul școlastic 1884/5 din cassa bisericeii.

2. Cuartir liber în edificiul scoalei.

3. Lemne suficiente de încălzit atât cuartirul cât și scoala.

Doritorii de a ocupa acest post se-și aștearnă concursul instruit conform legilor școlastice la subscrisul, până la terminul de sus când va fi și alegerea.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

Alba-Iulia 19 August 1884.

Alecsandru Tordășan,
protopresbiter gr. or.

Nr. 182.

[860] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala populară gr. or. din Livezeni cu salariu anual de 280 fl., cuartir și 4 orgii lemne, se deschide concurs cu terminul până la 23 Septembrie st. v. a. c.

Concurenții dela cari se pretind și cunoștințe în tipicul bisericeii, au a-și așterne suplicile lor instruite în sensul prescripțiilor legii, la subscrisul oficiu protopresbiteral, până la terminul sus amintit.

Hațeg, la 22 August 1884.

Pentru Comitetul parochial, — oficiul protopresbiteral al Hațegului,

Ioan Raț,
protopresbiter.

Nr. 595.

[858] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învățătoresci dela scoala confesională gr. or. din comuna Toplița română protopresbiteratul Reghinului, se deschide concurs cu termin până la 15 Septembrie a. c.

Emolumentele sânt: 300 fl. v. a. salariu anual, plătind în rate lunare de câte 25 fl. v. a., cuartir gratuit și lemne de foc.

Petițiunile concursuale instruite conform legilor din vigoare sânt a se adresa oficiului protopresbiteral gr. or. al Reghinului în Idicel, p. u. Vécs. Toplița în 6 August 1884.

În conțelegere cu preanonatul domn protopresbiter.

În numele comitetului parochial.

Georgiu Popescu,
paroch și președ. comit. parochial.

Nr. 292

[863] 1—3

CONCURS.

Devenind stațiunile învățătoresci din comunele mai jos numite vacante se escrie pentru întregirea lor concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare.

1. **Daia**, cu salariu de 200 fl. v. a., folosirea grădinei școlare, cortel și lemne și

2. **Cioara**, cu leață de 100 fl. v. a., cortel și lemne.

Doritorii de a se aplica la vre una din premenționatele stațiuni învățătoresci au se-și subtearnă suplicile provădute cu documentele prescripționale de lege, subsemnatului în terminul supranotat.

Sebeș în 27 August 1884.

Oficiul protopresbiteral greco oriental.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 591.

[841] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la scoala română gr. or. din Saschiz, protopresbiteratul Sighisoarei se escrie concurs cu terminul până la 10 Septembrie a. c. st. v.

Salariu anual 150 fl. v. a. în numerariu, cuartir și lemnele necesare de foc.

Doritorii de a ocupa aceasta stațiune învățătorescă, au a document. că au depus esamenul de calificare învățătoresc, și din limba maghiară, — concurenții cu clase gimnasiale sau reale vor fi preferiți, având a se presenta în vre-o duminică sau sâmbătoare în biserica din loc spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipre.

Petițiunile concursuale instruite conform pretensiunilor susamintite: sânt a se așterne până la terminul de sus, subscrisului Oficiu protopresbiteral.

În conțelegere cu comitetul parochial concerninte.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighisoarei.

Sighisoara, 14 August 1884.

Demetriu Moldovan,
administrat. protopp.

Nr. 214.

[838] 3—3

CONCURS.

În înțelesul § 76 din normativul școlariu punct 4 și 5 se escrie concurs pentru ocuparea posturilor de învățătoriu la scoalele confesionale gr. or. din protopresbiteratul Ungurașului în următoarele parochii:

1. **Balan**, cu salariu anual de 200 fl. și grădină de un juger, stând în liberă voie a învățătorului a primi sau 150 fl. și 16 jugere pământ de dinafară, sau fără de acestea în sumă rotundă 200 fl. și grădina menționată cu cuartir în edificiul scoalei și 2 orgii de lemne.

2. **S. Măria**, 90 fl. și în naturale 50 merțe cucurus sfărmit per 1 fl. 20 cr merța, cu care salariul se ridică la 150 fl. cu cuartir în edificiul scoalei și 2 orgii de lemne.

3. **Tămășa**, 140 fl., 2 orgii de lemne sau fără de acestea 150 fl. v. a. și cuartir în edificiul scoalei.

4. **Dânc**, postul învățătoresc împreunat cu postul cantoral 140 fl. și 2 orgii lemne, sau fără de acestea 150 fl. cu locuința în edificiul scoalei și $\frac{1}{4}$ juger grădină.

5. **Romita**, 90 fl. în bani în naturale 2 orgii de lemne s'au fără de acestea 100 fl. v. a. cu locuința în edificiul scoalei și $\frac{1}{4}$ juger grădină.

6. **Hida**, 90 fl. în bani și naturale 2 orgii de lemne s'au fără de acestea 100 fl. v. a. cu cuartir în edificiul scoalei și $\frac{1}{4}$ juger grădină.

7. **Cubleșiu-român**, 100 fl. în bani și naturale, 2 orgii de lemne sau fără acestea 110 fl. cu cuartir în edificiul scoalei.

Reflectanții au a-și înainta concursul instruit în regulă până la 20 Septembrie a. c. st. v. la adresa subsemnatului.

Oficiul protopresbiteral al tractului Ungurașului cu posta ultima Hidalmás.

Füzeș-Sânpetru 17 August 1884.

Petru Roșca,
protopresbiter.

Nr. 40.

[859] 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea următoarelor posturi învățătoresci se escrie concurs cu terminul până în 20 Septembrie a. c. st. v.

1. **Alma**, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase.

2. **Boiu mare și mic**, salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase.

3. **Bachnea**, salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase.

4. **Dărlós**, salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase.

5. **Lepindea**, salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase.

6. **Sz. Ernea**, salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase.

7. **Sz. Nadeș**, salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase.

8. **Șard**, salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase.

9. **Laslău rom.** salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase.

10. **Șoimușul rom.** salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase.

11. **Suplac**, salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase și folosirea a 5 jugere pământ din pășune, care e legată cu funcțiunile cantoral precum și una terțialitate din venitele stolari competente.

Doritorii de a ocupa aceste posturi învățătoresci au a-și așterne petițiunile lor până la terminul indicat instruite conform prescripțiilor legii școlare Oficiului protopresbiteral gr. or. a tractului Târnavei superioare în Alma posta ultimă Erzsébetváros.

În conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Oficiul protopresbiteral gr. or. a tractului Târnavei superioare.

Alma, în 16/8 1884.

Ioan Almașan,
protopresbiter.

Nr. 291.

[837] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele populare gr. or. din protopresbiteratul gr. or. al Zarandului din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu terminul până la 29 August st. v. a. c.

1. **Bulzesci**, cu salariu anual de 250 fl. v. a., cuartir și lemne.

2. **Herțegani**, cu salariu anual de 250 fl. v. a., cuartir și lemne.

3. **Curechiu**, cu salariu anual de 200 fl. v. a., cuartir și lemne.

4. **Băița**, cu salariu anual de 180 fl. v. a., cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi, au a subterne petițiunile lor instruite conform prescripțiilor legilor din vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral, până la terminul supraindicat.

Brad-Zarand în 15 August 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului
Georgiu Părău,
administrat. prot.

Nr. 292

[875] 1—3

Edict.

Haralampie Cârpenișan din comuna Rêhên părăsinduși legitima s'a soție cu numele Ana născută Avram Cârpenișan tot de aci mai bine de 3 ani de zile fără a se sci ubicațiunea lui se citează prin aceasta, ca în termin de 3 luni de zile dela datul de față se se prezenteze înaintea subsemnatului, căci la din contră procesul incaminat de soția lui, se va decide pe baza pribegirii lui.

Sebeș în 27 August 1884.

Oficiul protopopesc gr. or.

Ioan Tipeiu,
protopop.

Nr. 389.

[864] 3—3

Edict.

Oprea Martin gr. or. din Seliște, care a părăsit cu necredință prelogiuita sa soție Ana n. Dumitru Popa gr. or. tot din Seliște de 19 ani fără a se sci ubicațiunea lui, pe baza deciziunii consistoriale din 10 Iulie a. c. Nr. 1613 B, se citează prin aceasta ca în termin de trei luni dela prima publicare se se infățoseze înaintea subscrisului oficiu, căci la din contră procesul divorțial incaminat de soția sa se va decide și în absența lui.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Seliștei.

Seliște, 8 August 1884.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Publicare de licitațiune.

La 22 Septembrie a. c. st. n. dela 10—12 oare înainte de amăzi se vor vinde cu licitațiune pe lângă depunerea îndată a sumei, celui ce va oferi mai mult, **soproanele și arborii** ce se află în curtea strada Morii Nr. 8 (Iosefstadt) pe terenul de zidire al scoalei superioare de fete a asociațiunii transilvane. Cumpărătorul are se poarte grige ca cel mult până la **3 Octombrie a. c. st. n.** terenul se fie curățit de întreg materialul amintit.

Comitetul asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

[869] 2—2

Sibiu în 8 Septembrie 1884.

MORBURI SECRETE

le vindec pe baza esperiențelor celor mai nouș științifice, chiar și în casurile cele mai desparate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale **pecatelor secrete din tinerete (onania)**, destrucțiunea nervilor și impotența. Discrețiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaiat despre morb.

[645] 46

Dr. Bella,

membru la societăți științifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS.